

1. UVOD

Svaki čovjek je dobar dio svog vremena proveo u banci radi aktivnosti koje se odnose na bilo kakve bankarske poslove i dovođenje financija u red. Bankarstvo može biti dugotrajan proces, ali on-line bankarstvo olakšava poduzetnicima da se nose s većinom osnovnih bankarskih poslova preko laptopa ili internet-ready mobilnih uređaja. Iskorištavanje internetskog bankarstva omogućuje povećanje slobodnog vremena, kao i sigurnosne mjere koje štite osjetljive podatke.

U posljednjih nekoliko godina, e-trgovina postala je sve neophodniji faktor poslovne strategije i jakog udara za gospodarski razvoj.

Cilj ovog rada je objasniti e-bankarstvo i njegove karakteristike. Također će prikazati elektronsko bankarstvo i njegovu istoriju na praktičnom primjeru.

Novi elektronski sistemi i posebno internet poslovni razvoj u prošlom vijeku doveli su do temeljne promjene kako kulturne razmjene, tako i ekonomske i društvene zajednice. Internet je promijenio dimenzije natjecanja u maloprodajnom sektoru bankarstva.

E - bankarstvo uključuje korištenje interneta za pristup bankovnim računima i preuzimanje bankovnih transakcija. Na osnovnoj razini, elektronsko bankarstvo može značiti uspostavu web stranice od strane banke gdje daje informacije o svojim proizvodima i uslugama. U naprednoj razini, to uključuje pružanje sadržaja kao što su pristupanje računu, prijenos sredstava, i kupovinu proizvoda ili usluga on-line.¹

U 1990tim, banke su shvatile da im popularnost World Wide Web je daje dodatnu priliku za oglašavanje svojih usluga. U početku, oni su koristili web kao još jednu brošuru, bez interakcije s korisnikom. Raniji sajtovi su sadržavali slike službenika ili zgrada banke, obezbjeđivali su korisnicima karte gdje se nalaze zgrade i ATM² mašine, koji su telefonski brojevi, na čiji poziv se mogu dobiti detaljnije informacije i jednostavni popisi proizvoda.

Elektronski novac je novac koji postoji samo u računarskim sistemima banke i nije održan u bilo kojem fizičkom obliku. U zadnje vrijeme, samo je mali dio novca u opticaju i postoji u fizičkom obliku. Potreba za fizičkim valutama je pala, kako sve više i više građana koristi elektronske alternative fizičkoj valuti.

Elektronski novac (također poznat kao e-valuta, e-novac, elektronski novac, elektronske valute, digitalni novac, digitalna valuta, cyber valuta) je novac koje se samo razmjenjuje elektronski, putem. Tipično, to uključuje korištenje računarskih mreža, interneta i digitalno pohranjenih vrijednosti sistema. Elektronski novac, izravni depozit, valuta digitalnog zlata i virtualne valute su svi primjeri elektronskog novca. Također, to je skupni naziv za financijsku kriptografiju i tehnologije koje to omogućuju.

¹ Branko Latinović, Elektronsko poslovanje, Banja Luka, 2007.;

² ATM (eng. Automated Teller Machine) je računarski stroj koji omogućava klijentima banke pristup njihovim računima s magnetski kodiranim plastičnim karticama i kodnim brojem (bankomat)

Očekuje se da će elektronski novac u potpunosti promijeniti način međunarodne trgovine i razmjene valuta te ograničiti sposobnost upravljanja zalihama novca centralne banke.

Ilustracija 1 Elektronski novac

Većina zemalja (odnosno monetarnih unija) ima središnju monetarnu instituciju koja izdaje i povlači novac, određuje kamatne stope i obavezne rezerve banaka itd. Upravo uticajem na količinu novca u opticaju i uslovima davanja kredita poslovnih banaka centralne banka utiče na gospodarstvo u okviru svojih zakonskih ovlasti.

Sposobnost upravljanja zalihama novca ovisi o definiciji novca (M1). M1 trenutno uključuje gotovinski novac, putničke čekove i pologe na zahtjev. Ako se upotreba M1 smanji zbog ovisnosti o elektronskom novcu, M1 više ne bi bio dobra mjera novca u ekonomiji. Smanjena sposobnost mjerenja monetarnih agregata ograničila bi sposobnost centralne banke za obavljanjem operacija na otvorenom tržištu i uticala bi na zalihu novca.